

Protocol schorsen en verwijderen

Stichting scholengroep Trivium



Voorgenomen vastgesteld d.d. 19-09-24

Positief advies GMR d.d. 01-10-24

Vastgesteld in CMO d.d. 12-12-24

Vooraf

Helaas ontkomen we er niet aan om incidenteel leerlingen te schorsen vanwege ontoelaatbaar gedrag. In zeer uitzonderlijke gevallen kan een leerling ook verwijderd worden. Beide maatregelen zijn maatregelen die niet lichtvaardig genomen worden. Mocht het toch zo zijn dat het niet anders kan dan over te gaan tot toepassing van een van de maatregelen dan is uiterste zorgvuldigheid vereist. Bij meerdaagse schorsingen moet de regisseur ondersteuning ingeschakeld worden. De regisseur gaat na of het proces goed is verlopen en of het dossier in orde is, mocht het tot een klacht komen. Tevens kan de regisseur, mocht dat nog niet het geval zijn, een beroep doen op de expertise van het samenwerkingsverband Groningen Ommelanden. Indien nodig kan de regisseur ook op zoek gaan naar een andere school waar de leerling zijn of haar loopbaan kan vervolgen. De rol van de regisseur is dus faciliterend, helpend en controlerend.

In dit protocol staan de stappen die genomen moeten worden in geval van schorsing en verwijdering. Daarnaast bevat het protocol de standaardbrieven die gebruikt moeten worden om ouders/verzorgers in kennis te stellen van de genomen maatregel.¹

¹ Het protocol is gebaseerd op het protocol van Onderwijsgroep Noord, maar is aangepast aan de huidige wetgeving (VWO 2020 art 8.14, 8.15 en 1.16).

Ter inleiding

Zorgvuldigheid

Schorsen en verwijderen zullen, als het goed is, nooit tot het dagelijks werk behoren. Mede gezien de ernst van deze maatregelen is een uiterste zorgvuldigheid van handelen geboden. Uiteindelijk gaat het daarbij om een goede mix tussen empathie en zakelijkheid, passend bij het werken met jonge mensen in een veilige en lerende omgeving. De school is immers een 'oefenplaats voor de samenleving', waarbinnen het belangrijk is van fouten te kunnen leren.

Proportionaliteit en subsidiariteit

Bij het toepassen van elke maatregel in het kader van deze regeling is het essentieel te kijken naar de proportionaliteit en de subsidiariteit van de te nemen maatregel. Met andere woorden staat de maatregel in verhouding tot de overtreding en is het nemen van de maatregel de beste manier om het beoogde effect te bereiken? Of zijn er nog andere (mogelijk minder ingrijpende) maatregelen?

Verwijdering als uiterste maatregel

Bij een verwijdering wordt vaak geredeneerd vanuit straf en het overtreden van schoolregels. In de afweging kan echter ook worden meegenomen in hoeverre door het gedrag andere leerlingen aantoonbaar in het krijgen van onderwijs belemmerd worden, in hoeverre de veiligheid van leerlingen, personeel en andere betrokkene in het geding is of in hoeverre de school niet langer in staat is de leerling door diens gedrag het voor hem geschikte onderwijs te bieden. Ook is het denkbaar dat een minderjarige leerling verwijderd wordt als gevolg van ernstig herhaald wangedrag van diens ouders.

Voordat echter besloten wordt tot definitieve verwijdering is het zaak goed na te gaan of er alternatieven zijn om de leerling of in het voorkomende geval diens ouders duidelijk te maken, dat het gedrag ongewenst is. Verwijdering moet enkel als een uiterste maatregel worden toegepast.

Schorsing

Indien een leerling per direct geschorst moet worden, vereist de zorgvuldigheid, dat met de leerling en diens ouders goede afspraken worden gemaakt over de reis naar huis.

Het is belangrijk dat er zo spoedig mogelijk na het uitspreken van de schorsing gesproken wordt met de leerling en in het voorkomende geval met diens ouders, over hoe in de toekomst een schorsing kan worden voorkomen. Bij voorkeur de dag volgend op het uitspreken van de schorsing.

In tegenstelling tot de verwijderingsprocedure bevat de schorsingsprocedure niet standaard de (wettelijke) mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen tegen de beslissing tot schorsing. Uiteraard hebben leerlingen en in het voorkomende geval diens ouders de mogelijkheid via de geldende klachtenregeling een klacht hierover in te dienen.

Tijdens een schorsing is het zaak voor deze periode goede afspraken te maken over de voortgang van het schoolwerk en om zo een goed vervolg van de schoolloopbaan mogelijk te maken.

De maximale schorsingsduur in het VO is vijf (5) schooldagen. Een schorsing kan niet worden verlengd voor hetzelfde incident. Eerst na terugkeer op de vestiging kan een leerling, indien daartoe een nieuwe aanleiding bestaat, wederom gemotiveerd voor maximaal vijf (5) schooldagen worden geschorst. Het telkens verlengen van een schorsing is strijdig met de geldende wetgeving.

Wel is het mogelijk een leerling in afwachting van de definitieve verwijdering voor een langere periode te schorsen en de toegang tot de vestiging en haar terreinen te ontfeggen

Melden schorsing

Een schorsing van meer dan een (1) dag moet bij de Inspectie van het Onderwijs worden gemeld. Dit gebeurt digitaal via internetschooldossier. Schorsingen van een (1) dag worden ook gemeld bij de regisseur ondersteuning.

Verwijdering

Onder “verwijdering” wordt verstaan de verwijdering van het Brinnummer waar de leerling ingeschreven staat. Overplaatsing naar andere vestiging is dus *geen* verwijdering in de zin der wet. Een definitieve verwijdering van een leerplichtige leerling geschiedt slechts na overleg met de Inspectie. Dit overleg strekt er mede toe, na te gaan op welke wijze de leerling onderwijs kan blijven volgen. Sinds begin februari 2014 stuurt de Inspecteur na een melding via internet schooldossier onder kenmerk “schorsing tot verwijdering en schorsing in afwachting van verwijdering” het bevoegd gezag een e-mail met het verzoek hem te informeren over de wijze waarop de school het onderwijs verzorgt zodat een vervolg op zijn schoolloopbaan mogelijk blijft. Uiteraard blijft er desgewenst de mogelijkheid vooraf contact op te nemen met de inspecteur.

Het is mogelijk een leerling in afwachting van de definitieve verwijdering voor een langere periode te schorsen en de toegang tot de vestiging en haar terreinen te ontfeggen. Tijdens een schorsing is het zaak voor deze periode goede afspraken te maken over de voortgang van het schoolwerk en om zo een goed vervolg van de schoolloopbaan mogelijk te maken.²

De definitieve verwijdering van een leerplichtige leerling kan pas plaatsvinden wanneer een andere school/onderwijsinstelling bereid is gevonden de leerling toe te laten. Een definitieve verwijdering van een niet-leerplichtige leerling van jonger dan 23 jaar en niet in het bezit van een startkwalificatie dient “onverwijld” gemeld te worden aan het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC) van de woongemeente van de leerling.

Verslaglegging

Een goede procedure staat en valt bij een deugdelijke verslaglegging. Deze begint in al een vroeg stadium. Verslaglegging van incidenten en gesprekken moet aan een aantal basisvoorwaarden voldoen, zoals de vermelding van datum, namen en functie/betrokkenheid van de aanwezigen. Beschrijvingen dienen zakelijk en objectief

te zijn. Bij verslaglegging moet men er zich bewust van zijn dat de verslagen gelezen worden door de betrokkenen (leerling en in het voorkomende geval diens ouders)

Tekenen “voor gezien”

Leg alle verslagen, die in het kader van deze procedure worden opgesteld -en dus in het dossier van de leerling worden opgenomen- voor aan de betrokken leerling en in het voorkomende geval diens ouders. Deze verslagen worden telkens in tweevoud aan de betrokkenen aangeboden met het verzoek één exemplaar “voor gezien” getekend te retourneren.

Eventuele opmerkingen en/of aanvullingen van de kant van de leerling en in het

² Het is een verplichting om de leerling te voorzien van werk en regelmatig contact met de leerling te hebben. Verwijzen naar huiswerk in Magister, SOM of Itslearning volstaat niet. Het is zaak om afspraken over schoolwerk en de begeleiding schriftelijk vast te leggen.

voorkomende geval diens ouders, worden eveneens in het dossier opgenomen. Behoudens feitelijke onjuistheden wordt het verslag echter niet aangepast.

Schaduw dossier

Verslagen die niet in het dossier van de leerling zijn opgenomen zijn persoonlijke aantekeningen en kunnen niet worden gebruikt om een schorsing of verwijdering te motiveren. Een schaduw dossier heeft om die redenen dan ook geen juridische waarde. Houd het dossier van de leerling bij in het digitale volgsysteem.

Anonieme verklaringen

Wees uiterst terughoudend met anonieme verklaringen. Indien men echt niet om anonieme verklaringen heen kan, bijvoorbeeld omdat de veiligheid van andere leerlingen in het geding is, dan kan een geanonimiseerd verslag opgenomen worden in het dossier van de leerling.

Bedreigingen

Bij bedreigingen wordt altijd contact opgenomen met de vertrouwensinspecteur en wordt ook nagegaan of er aangifte wordt gedaan bij de politie. De school kan geen aangifte doen, dit moet altijd door een persoon gebeuren. Alleen het bestuur of bij zijn afwezigheid de algemeen directeur neemt contact op met de vertrouwensinspecteur.

Vertrouwensinspecteur/externe vertrouwenspersoon

De vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs heeft meerdere rollen. Zo is hij een klankbord voor leerlingen, ouders en personeelsleden die slachtoffer zijn van bijvoorbeeld geweld of (seksuele) intimidatie. De vertrouwensinspecteur adviseert over de te nemen stappen. Ook verleent hij bijstand bij het zoeken naar oplossingen. Als het gewenst is, biedt de vertrouwensinspecteur begeleiding bij het indienen van een klacht of het doen van aangifte. Bij een vermoeden van seksueel misbruik is een school wettelijk verplicht contact op te nemen met de vertrouwensinspecteur.

Ook voor het melden van discriminatie, fundamentalisme, lichamelijk of psychisch geweld of grove pesterijen kan men terecht bij de vertrouwensinspecteur. Dit geldt voor leerlingen, ouders, personeelsleden of bestuursleden van de school, maar ook voor ouders die hiermee geconfronteerd worden. Uiteraard staat het eenieder vrij mogelijke vragen eerst aan de externe vertrouwenspersoon voor te leggen.

Aangifteplicht bij vermoeden seksueel misdrijf

In het geval van (het vermoeden van) een seksueel misdrijf is er een wettelijke aangifteplicht voor het bevoegd gezag. Ook in dat geval moet er altijd overleg gevoerd worden met de vertrouwensinspecteur. Als uit het overleg met de vertrouwensinspecteur blijkt dat er een *redelijk vermoeden van een strafbaar feit* bestaat, is het bevoegd gezag verplicht aangifte te doen. Personeelsleden van een vestiging zijn verplicht hun direct leidinggevende te informeren als zij weet hebben van een mogelijk geval van ontucht. Het MT van een vestiging stelt daarna direct de algemeen directeur op de hoogte.

Standaardbrieven

Bij deze procedure is een aantal standaardbrieven gevoegd, die gebruikt moeten worden. Deze brieven bevatten alle elementen noodzakelijk voor een zorgvuldige afwikkeling van de procedure. Deze brieven zijn bovendien juridisch gecheckt.

Schorsing

Het bevoegd gezag heeft de bevoegdheid een leerling te schorsen en de toegang tot (delen van) de vestiging te ontzeggen.

Het bevoegd gezag heeft de bevoegdheid een leerling voor meer dan een (1) dag te schorsen en de toegang tot (delen van) de vestiging te ontzeggen gemandateerd aan de algemeen directeur.

De algemeen directeur kan een leerling, op voorstel van een vestigingsdirecteur, met opgaaf van redenen voor ten hoogste een periode van vijf (5) schooldagen schorsen.

De vestigingsdirecteur stelt bij een schorsing *van meer dan één (1) dag* de Inspectie van het Onderwijs met opgaaf van redenen op de hoogte.

Het bevoegd gezag heeft de bevoegdheid een leerling voor één (1) dag te schorsen en de toegang tot (delen van) de vestiging te ontzeggen gemandateerd aan de vestigingsdirecteur.

Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk aan de betrokken leerling bekend gemaakt en indien deze de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt ook aan diens ouders.

Tijdens de schorsing volgt de leerling een vervangend onderwijsprogramma (thuis/op de vestiging/op stage).

De maximale schorsingsduur is vijf (5) schooldagen. Een schorsing kan niet zondermeer verlengd worden. Eerst na terugkeer op vestiging kan de leerling, indien daartoe een nieuwe aanleiding bestaat, opnieuw voor maximaal vijf (5) schooldagen worden geschorst. Hiertoe is telkens een aparte en deugdelijk gemotiveerde beslissing vereist. Bij een schorsing voorafgaand aan een definitieve verwijdering kan de leerling gedurende de gehele procedure de toegang tot de vestiging worden ontzegd (zie bij verwijdering).

Een schorsing moet niet via het verzuimloket aan Leerplicht worden gemeld. Het betreft hier namelijk geoorloofd verzuim.

Procedure bij schorsing

1. Om een schorsing te voorkomen en de leerling een forse waarschuwing te geven kan de schoolleiding besluiten een leerling een time-out of een andere maatregel te nemen.
2. De vestigingsdirecteur of teamleider spreekt met leerling en eventueel andere bij het voorval betrokkenen. Hiervan wordt een kort verslag gemaakt, dat wordt opgenomen in het dossier van de leerling.
3. In het geval van een schorsing van meer dan één (1) dag doet de vestigingsdirecteur de regisseur passend onderwijs en de algemeen directeur hiertoe een voorstel met betrekking tot de te nemen maatregel. Vervolgens wordt in overleg met de vestigingsdirecteur de schorsing, de duur van de schorsing en de eventuele ontzegging van toegang tot (delen van) de vestiging vastgesteld.
4. De vestigingsdirecteur meldt een schorsing van meer dan één (1) dag via internetschooldossier aan de Inspectie.
5. De vestigingsdirecteur of een persoon die door de vestigingsdirecteur is gemandateerd stelt de leerling en indien deze de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt ook diens ouders telefonisch op de hoogte van het feit dat de leerling, al dan niet per direct, is geschorst.
6. In dit gesprek komen in ieder geval de volgende onderwerpen aan de orde:
 - indien van toepassing de wijze waarop de leerling naar huis gaat;
 - de reden(en) van de schorsing;
 - de duur van de schorsing en indien van toepassing het ontzeggen van de toegang tot (delen van) de vestiging;
 - de taak, die de leerling tijdens de schorsing moet uitvoeren en de setting waarin dit gebeurt (bv thuis of op (een afgezonderde werkplek op) de vestiging);
 - de wijze waarop het huiswerk wordt besproken;
 - het moment waarop de leerling en indien deze de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt ook diens ouders uitgenodigd worden voor een gesprek (bij voorkeur de dag volgend op het uitspreken van de schorsing);
 - de aankondiging van de per e-mail met ontvangstbevestiging schorsingsbrief. Bij meerdaagse schorsingen wordt een aangetekende brief verzonden. Een kopie wordt verzonden naar de algemeen directeur
 - het feit dat bij een schorsing van meer dan één (1) dag de Inspectie van het Onderwijs op de hoogte gebracht wordt van de schorsing.Indien de leerling via een bedrijf stage/scholing volgt, wordt het stagebedrijf eveneens geïnformeerd.
7. De vestigingsdirecteur of een door de vestigingsdirecteur gemandateerd persoon verstuurt de schorsingsbrief of biedt die ter plekke aan aan de ouders of verzorgers. Bij een schorsing van 1 dag als Pdf per e-mail (met ontvangstbevestiging) en bij een schorsing van meer dan 1 dag tevens per aangetekende post aan de leerling en in het voorkomende geval ook naar diens ouders. Een kopie van deze brief wordt opgenomen in het dossier van de leerling.
8. De vestigingsdirecteur voert zo spoedig mogelijk (bij voorkeur de dag volgend op het uitspreken van de schorsing) een gesprek met de leerling en in het voorkomende geval met diens ouders. Het verslag hiervan wordt opgenomen in het dossier van de leerling.
9. De vestigingsdirecteur verzendt het verslag van het gesprek in tweevoud aan de leerling en in het voorkomende geval ook aan diens ouders met het verzoek één exemplaar “voor gezien” getekend te retourneren. Een kopie wordt verzonden naar de algemeen directeur.

Verwijdering

Het bevoegd gezag heeft de bevoegdheid een leerling definitief te verwijderen.

Het bevoegd gezag heeft de bevoegdheid een leerling definitief te verwijderen gemandateerd aan de algemeen directeur.

Een leerling wordt niet op grond van onvoldoende vorderingen in de loop van een schooljaar verwijderd.

Het bevoegd gezag verwijdt een leerling op wie de Leerplichtwet van toepassing is pas definitief van school nadat het bevoegd gezag van een andere school bereid is de leerling toe te laten.

Voordat het bevoegd gezag een leerling op wie de Leerplichtwet van toepassing is definitief van school verwijdt, overlegt het met de inspectie. Tijdens dit overleg kan de leerling worden geschorst. In overleg wordt ook nagegaan op welke manier de betrokken leerling onderwijs kan volgen.

Het voornemen tot definitieve verwijdering van een leerling dient via internetschooldossier aan de Inspectie van het Onderwijs te worden gemeld.

Het bevoegd gezag stelt de inspectie schriftelijk en gemotiveerd in kennis van een definitieve verwijdering.

Het bevoegd gezag maakt de beslissing tot verwijdering van een leerling schriftelijk en voorzien van een deugdelijke motivering aan de leerling bekend. Indien de leerling jonger dan 18 jaar is, maakt het bevoegd gezag de beslissing ook aan de ouders schriftelijk bekend.

Binnen zes weken na de bekendmaking kunnen de ouders bij het bevoegd gezag bezwaar maken tegen een beslissing tot verwijdering van een leerling.

Op een bezwaarschrift tegen een beslissing over verwijdering van een leerling, beslist het bevoegd gezag, binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift. Voorafgaand daaraan wordt de leerling in de gelegenheid gesteld te worden gehoord en kennis te nemen van de adviezen en rapporten over die beslissing. Is de leerling jonger dan achttien jaar, dan komen deze rechten ook toe aan diens ouders.

Met de leerling dienen afspraken gemaakt te worden over de wijze waarop tijdens de verwijderingsprocedure een vervangend onderwijsprogramma kan worden gevolgd.

Het bevoegd gezag deelt na het horen, indien daarvan gebruik is gemaakt, zijn besluit tot definitieve verwijdering schriftelijk mee aan de leerling en in het voorkomende geval diens ouders.

In dit schrijven wijst het bevoegd gezag op de mogelijkheid binnen zes (6) weken na dagtekening van het besluit bezwaar te kunnen maken bij de algemeen directeur en het bestuur. Daarna kunnen ze een geschil aanhangig te maken bij de Geschillencommissie Passend Onderwijs (GPO)

(<https://onderwijsgeschillen.nl/commissie/geschillencommissie-passend-onderwijs-gpo>)

Een afschrift van de beslissing op het bezwaar wordt bij leerplichtige leerlingen aan de leerplichtambtenaar van de woongemeente van de leerling dan wel bij niet-leerplichtige leerlingen tot 23 jaar zonder startkwalificatie aan het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC) gestuurd.

Procedure bij verwijdering

Onder verantwoordelijkheid van de vestigingsdirecteur

1. De vestigingsdirecteur spreekt in aanwezigheid van een personeelslid, bijvoorbeeld de mentor, met leerling en eventueel andere betrokkenen bij het voorval dat mogelijk aanleiding is tot definitieve verwijdering. Hiervan wordt een kort verslag gemaakt, dat wordt opgenomen in het dossier van de leerling. De regisseur passend onderwijs en de algemeen directeur ontvangen een afschrift.
De vestigingsdirecteur overlegt desgewenst telefonisch met de leerplichtambtenaar dan wel het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC) over de mogelijke definitieve verwijdering.
2. De vestigingsdirecteur stelt de regisseur passend onderwijs en de algemeen directeur op de hoogte van zijn overwegingen tot de voordracht de leerling definitief te laten verwijderen. Hierbij komen in ieder geval de volgende punten aan de orde:
 - de reden(en) en motivatie om tot verwijdering over te gaan;
 - in het voorkomende geval de opbrengst van het overleg met de leerplichtambtenaar dan wel het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC);
 - de schorsing van de leerling in afwachting van de definitieve verwijdering en de ontzegging van de toegang tot (delen van) de vestiging.
3. De algemeen directeur beoordeelt op grond van de informatie van de vestigingsdirecteur of de definitieve verwijdering wordt doorgezet.
Indien tot definitieve verwijdering wordt besloten, worden de volgende besluiten genomen:
 - per direct schorsing voor vijf schooldagen
 - ontzegging toegang tot de vestiging en/of terreinen van de vestiging;
 - afspraken over en regeling van het schoolwerk gedurende de schorsing.
4. De vestigingsdirecteur stelt de leerling en in het voorkomende geval ook diens ouders telefonisch op de hoogte van het feit dat hij de algemeen directeur heeft verzocht de leerling definitief te verwijderen. In dit gesprek komt in ieder geval aan de orde:
 - indien van toepassing, de wijze waarop de leerling naar huis gaat;
 - de reden(en) om tot het verzoek tot verwijdering over te gaan;
 - de mededeling, dat de algemeen directeur heeft besloten de leerling in afwachting van de definitieve verwijdering te schorsen en de toegang tot (delen van) de vestiging te ontzeggen, met uitzondering van die momenten waarop met de leerling is afgesproken, dat hij in verband met schoolwerk/studie op de vestiging aanwezig mag zijn;
 - de wijze waarop de leerling gedurende de schorsing onderwijs kan blijven volgen;
 - de mogelijkheid om over de verwijdering gehoord te worden door de algemeen directeur;
 - de aankondiging van de aangetekende brief;
 - indien van toepassing, dat het stagebedrijf op de hoogte is gebracht;
 - het feit, dat de Inspectie van het Onderwijs op de hoogte is gebracht van het voornemen tot verwijdering.
5. De vestigingsdirecteur stuurt de leerling en in het voorkomende geval ook diens ouders de brief
6. De vestigingsdirecteur meldt de leerling via internetschooldossier bij Inspectie van het Onderwijs onder vermelding van “schorsing tot verwijdering en schorsing in afwachting van verwijdering”.

Onder verantwoordelijkheid van de algemeen directeur

7. Indien gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid gehoord te worden, hoort de algemeen directeur de leerling en in het voorkomende de geval diens ouders. Van dit horen wordt een verslag gemaakt, dat wordt opgenomen in het dossier van de

- .
8. De algemeen directeur deelt de leerling en in het voorkomende geval diens ouders uiterlijk binnen tien (10) werkdagen nadat de termijn gehoord te worden is verstreken of nadat het horen heeft plaats gevonden schriftelijk mee of hij zijn besluit tot definitieve verwijdering al dan niet doorzet.
 9. Op het moment dat een andere school of onderwijsinstelling een leerplichtige heeft ingeschreven deelt de algemeen directeur diens ouders schriftelijk mee, dat de leerling is uitgeschreven.
Op het moment dat de procedure is afgerond en verwijdering definitief is deelt de algemeen directeur een niet-leerplichtige leerling en in het voorkomende geval diens ouders schriftelijk mee dat de leerling is uitgeschreven.

Deze brieven worden in afschrift verzonden aan

- de vestigingsdirecteur (opname in dossier van de leerling);
- de leerplichtambtenaar van de woongemeente van de leerling dan wel het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC);